

DECRETA REFORMATIONIS GENERALIS

publicata prima die Sessionis nonæ et ultimæ
Tridentinæ sub PIO PP. IIII. die III. Decemb:

(22)

M. D. LXIII.

Canon primus.

Optandum est ut si qui Episcopale ministerium suscipiunt, quæ sua sint partes agnoscant, ac se non ad propria commoda, non ad diuitias, aut luxum; sed ad labores, et sollicitudines pro Dei gloria uocatos esse intelligant. Nec enim dubitandum est, et fideles reliquos ad religionem, innocentiamq; facilius inflammandos, si præpositos suos uiderint non ea quæ mundi sunt, sed animarum salutem, et caelestem patriam cogitantes. Hæc quum ad restituendam Ecclesiasticam disciplinam præcipua esse S. Synodus animaduertat, admonet Episcopos omnes ut secum ea sepe meditantes, factis etiam ipsis, ac uita aliorum (quod est uelut perpetuum quoddam prædicandi genus) se muneri suo conformes ostendant. Imprimis uero ita mores suos omnes componant, ut reliqui ab eis frugali, tatis, modestiæ, continentia, ac (quæ nos tantopere comendat Deo) sanctæ humilitatis, exempla petere possunt. Quapropter exemplo Patrum nostrorum in Concilio Carthaginensi non solum iubet ut Episcopi modesta supellectili, mensa, ac frugali uictu contenti sint: uerumetiam in reliquo uitæ genere, ac tota eius domo caueant nequid appareat quod à sancto hoc instituto sit alienum, quodq; non simplicitatem, Dei zelum, ac uanitatum contemptum præseferat. Omnino uero eis interdicit ne ex reditibus Ecclesiæ consanguineos, familiaresue suos augere studeant; cum et Apostolorum canones prohibeant ne res Ecclesiasticas (quæ Dei sunt) consanguineis donent: sed si pauperes sint, ijs ut pauperibus distribuant; eas autem non distrahant, nec dissipent illorum causa: immò quam maxime potest eos sancta Synodus monet, ut omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquosq; carnis

affectum, unde multorum malorum in Ecclesia seminarium
extat, penitus deponant. Quae uero de Episcopis dicta sunt, eadem
non solum in quibuscumque beneficia Ecclesiastica tam secula-
ria, quam regularia obtinentibus pro gradus sui conditione ob-
seruari, sed et ad sancta Romana Ecclesia Cardinales perti-
ne decernit. Quorum consilio apud sanctissimum Romanorum
Pontificem cum uniuersalis Ecclesia administratio nitatur,
nefas uideri potest, non ips etiam uirtutum insignibus, ac
uendi disciplina eos fulgere, quae merito omnium in se oculis
conuertant.

Canon II.

Cogit temporum calamitas, et inualescentium haeresum malitia, ut
sit praetermittendum, quod ad populorum adificationem, et Catholicae
fidei praesidium uideatur posse pertinere. Praecipit igitur s. Synodus
Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, et omnibus alijs, qui de
uel consuetudine in Concilio Prouinciali interesse debent, ut in
prima Synodo Prouinciali post finem praesentis Concilij Sabena-
ca omnia, et singula, quae ab hac sancta synodo diffinita, et sta-
tuta sunt, salam recipiant: necnon ueram obedientiam summo
Rom: Pontifici spondeant et profiteantur: simulq; haereses omnes a
sacris canonibus, et Concilijs generalibus: praesertimq; ab hac ea-
dem synodo damnatas publice detestentur et anatematizent.
Idemq; in posterum quicumq; in Patriarchas, Primates, Archiepiscopos,
episcoposq; promouendi in prima Synodo Prouinciali in qua
ipsi interfuerint, omnino obseruent. quod si quis ex supradictis om-
nibus (quod absit) renuerit, episcopi comprouinciales statim summo
Romanum Pontificem admonere, sub poena Diuina indignationis
teneantur; interumq; ab eiusdem communione abstineant. Caterum
uero omnes, siue in praesenti, siue in futurum beneficia Ecclesia-
stica habituri, et qui in Synodo Diocesana conuenire debent
idem

idem ut supra in ea synodo, qua primo quoque tempore celebra-
bitur, faciant et obseruent. alias secundum formam sacrorum
canonum puniantur.

Ad haec omnes ij, ad quos uniuersitatum, et studiorum genera-
lium cura, uisitatio et reformatio spectinet diligenter curent
ut ab eisdem uniuersitatibus canones et decreta huius sanctae
synodi integre recipiantur, ad eorumque normam magistri, doctores
et alij in eisdem uniuersitatibus ea quae Catholicae fidei sunt, do-
ceant et interpretentur, seq, ad hoc institutum initio cuiuslibet
anni solemni iuramento obstringant: sed etsi aliqua alia in
praedictis uniuersitatibus correctione et reformatione digna fue-
rint ab eisdem, ad quas spectat, pro religionis et disciplinae
ecclesasticae augmento emendentur et statuuntur. Quae uero
uniuersitates immediate summi Pontificis protectioni et uisi-
tationi sunt subiectae, has sua Beatitudo per eius Delegatos
eadem qua supra, ratione, et prout ei utilius uisum fuerit,
salubriter uisitare et reformari curabit.

Canon. III.

Quamuis excommunicationis gladius uerum sit ecclesasticae
disciplinae, et ad continendos in officio populos ualde salutaris;
sobrie tamen, magnaque circumspectione exercendus est: Cum ex-
perientia doceat si temere, aut leuibus ex rebus incutitur, magis
contemni, quam formidari, et perniciem potius parere, quam sa-
lutem, quapropter excommunicationes illae, quas monitionibus praee-
missis ad finem reuelationis (ut aiunt) aut pro deperditis, seu
subtrahis rebus ferri solent, nemini praeter, praeterea ab Episcopo
decernantur; et tunc non alias quam ex re non uulgaris, cau-
saque diligenter, ac magna maturitate per Episcopum examinata
qua eius animimum moueat, nec ad eas concedendas cuiusuis saeculi,

40
Lais etiam Magistratus auctoritate adduatur; sed totum
in eius arbitrio, et conscientia sit positum, quando ipse pro re, loco
persona ac tempore eas decernendas esse iudicauerit. In causis
iudicialibus mandatur omnibus iudicibus Ecclesiasticis, cuius
dignitatis existant, ut quoadcumq; executio realis, uel personalis
qualibet parte iudicij propria auctoritate ab ipsis fieri poterit, ac
neant se tam in procedendo quam diffiniendo a censuris Ecclesi-
cis seu interdictis; sed liceat eis si expedire uidebitur in causis
ciuilibus, ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinet
contra quoscumq; etiam laicos per musctas pecuniarias, que
suis ibi existentibus, eo ipso quod ex alio fuerint assignentur
seu per captionem signorum, personarumq; distributionem per
proprios, aut alienos executores faciendam; siue etiam per pro-
tionem beneficiorum, aliq; iuris remedia procedere, et causa
diffinire. Quod si executio realis uel personalis aduersus re-
zatione fieri non poterit, sitq; erga iudicem contumacia; tunc
eos etiam anathematis mucrone arbitrio suo prater alias san-
ferire poterit. In causis quoq; criminalibus, ubi executio realis
uel personalis (ut supra) fieri poterit, erit a censuris abstinenda.
Sed si dubia executioni facile locus esse non possit, licebit iudici
spirituali gladio in delinquentes uti; si tamen delicti qualitate
precedenti bina saltem monitione, etiam per edictum id potest.
Nefas autem sit seculari cuiilibet magistratum prohibere Ecclesi-
stico iudici, ne quem excommunicet, aut mandare ut latam ex-
municationem reuocet, sub pretextu quod contenta in presenti
decreto non sunt obseruata. cum non ad seculares, sed ad Ecclesi-
sticos hac cognitio pertineat. Excommunicatus uero qui cumq;
suis legitimis monitiones non resipuerit, non solum ad sacra-
et communionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur.

si obdurato animo, censuris annexus, in illis per annum inso-
luerit etiam contra eum tanquam de haeresi suspectum, pro-
cedi possit.

Canon IIII

Contingit saepe in quibusdam Ecclesijs, uel tam magnum Missarum
numerum celebrandarum numerum ex uarijs defunctorum reliquijs
impositum esse, ut illis pro singulis diebus a testatoribus praescriptis
negualat satisfieri: uel elemosinam huiusmodi pro illis celebrandis
adeo tenuem esse, ut non facile uiuentur, qui uelit huius se muneri
subijcere unde depereunt pie testantium uoluntates, et eorum con-
suetudines, ad quos praedicta spectant, onerandi occasio datur: sancta
synodus cupiens haec ad pios usus relicta, quo plenius et utilius po-
t. impleri facultatem dat Episcopis, ut in synodo Diocesana,
itemq; Abbatibus et Generalibus ordinum, ut in suis Capitulis gra-
uibus, et diligenter perspecta, possint pro sua conscientia in praedictis
Ecclesijs, quas hae provisione indigere cognouerint, statuere cir-
ca hae quidquid magis ad Dei honorem et cultum, atq; Ecclesiarum
utilitatem uiderint expedire. Ita tamen, ut eorum semper de-
functorum commemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute
legata ea ad pios usus reliquerunt.

Canon V

Ratio pollicetur, ut illis, quae bene constituta sunt, contrarijs ordi-
nationibus non detrahatur. Quando igitur ex beneficiorum quorum-
cunq; erectione, seu fundamine, aut alijs constitutionibus qualitates
aliquae requiruntur, seu certa illis onera sunt annexa iniuncta
in beneficiorum collatione, seu in quacunq; alia dispositione eis
non derogetur. Idem in Praebendis Theologalibus, magistralibus
Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac subdiaconalibus
quando cunq; ita constituta fuerint, obseruetur, ut eorum quali-
tibus uel ordinibus nihil in ulla provisione detrahatur, et aliter
facta questio surreptitia censeatur.

Statuit sacrosancta synodus, ut in omnibus Ecclesijs Cathedralibus et Collegiatis decretum sub se: re: Paulo Tertio, quod incipit: Capitulum Cathedralium: obseruetur, non solum quando Episcopus uisitauerit, et quoties ex officio uel ad petitionem alicuius contra aliquem ex sententis in dicto decreto procedat. Ita tamen, ut cum extra uisitationem processerit infrascripta omnia locum habeant videlicet ut Capitulo initio cuiuslibet anni eligat ex Capitulo duos, de quorum consensu Episcopus uel eius Vicarius tam in formando processum, in ceteris omnibus actibus usq; ad finem cause inclusiue, Notario tamen ipsius Episcopi, et in eius domo, aut consueto loco procedere teneatur. Unum autem tantum sit utriusq; uotum, nec alter Episcopo accedere. Quod si ambo ab Episcopo discordes in aliquo seu interlocutoria uel definitiva sententia fuerint; tunc in sex dierum spacium cum Episcopo tertium eligant. Et si in electo tertio etiam discordent, ad uiciniorum Episcopum electio debeat, et iuxta eam partem, cum qua fortius conueniet, articulus in quo discordia terminetur: alias processus, et inde secuta nulla sententia, et q; producant iuris effectus. In omnibus tamen ex incontinenti proueniens, de qua in Decreto de Concubinarijs, et in articulis delictis, depositionem, aut degradationem requirentibus, de fuga timeatur, ne iudicium eludatur, et ideo opus sit perentoria detentione, possit nichilominus solus Episcopus ad summariam informationem, et necessariam detentionem procedere: seruato tamen reliquis ordine premisso. In omnibus autem casibus ea ratio habeatur, ut iuxta qualitatem delicti ac personarum delinquentium in loco decenti custodiantur. Episcopis praeterea, ubi honor tribuatur, qui eorum dignitati par est, eisq; in Concilio, in Capitulo, in processibus et alijs actibus publicis sit

sedes et locus, quem ipsi elegerint, et præcipua omnium rer,
agendarum auctoritas. Quæ si aliquid Canonice ad deliberandum
proponant, nec de re ad suam uel aliorum commodam spectante
agatur. Episcopi ipsi Capitulum conuocent, uota exquirant, et iuxta
ea concludant. Absenti uero Episcopo omnino hoc ab his de Capto
ad quos hoc de iure uel consuetudine spectat, perficiatur. Nec ad
id Vicarius episcopi admittatur. Ceteris autem ciuitatibus in
rebus Capituli iurisdictio, et potestas si qua eis competat, et bonæ
administratio salua et intacta omnino relinquatur. Qui uero non
obtinent dignitates, nec sunt de Capitulo, si omnes in causis Ec-
clesiasticis Episcopo subijciantur. Non obstantibus, quò ad su-
bradiuè privilegij etiam ex fundatione competentibus. Nec non con-
suetudinibus etiam in memorabilibus, sententijs, iuramentis, con-
cordijs, qua tantum suos obligent auctores saluis tamen in om-
nibus privilegij, quæ uniuersitatibus studiorum generalium
seu earum personis sunt concessa. Nec autem omnia et singula
in his Ecclesijs locum non habeant, in quibus Episcopi, aut eorum
Vicarij, ex constitutionibus uel privilegij, aut consuetudinibus
siue concordijs, seu quocumq; alio iure maiorem habeat potestatem
auctoritatem ac iurisditionem, quam præsentis decreti, sit com-
presensum, quibus sancta Synodus derogare non intendit

Canon vij

Cum in beneficijs Ecclesiasticis ea quæ hereditaria successione referunt
imaginem, sacris constitutionibus sint odiosa, et Patrum deorsum con-
traria: nemini in posterum accessus, aut regressus, etiam de consensu
ad beneficium Ecclesiasticum cuiuscumq; qualitatis concedatur, nec
hactenus concessi suspendantur, extinguantur, aut transferantur.
Hocq; Decretum in quibuscumq; beneficijs Ecclesiasticis etiam Carde-
nalibus Ecclis, ac in quibuscumq; personis, etiam Cardinalibus

85.
Honore fulgentibus locum habeat. In Coadiutorijs quoque cum futura
successione idem potestatis obseruetur, ut nemini in quibuscumque be-
ficijs ecc^{is} permittantur. Quod si quando ecclesie Cathedralis, aut
nathrij ugens necessitas, aut euidentis utilitas postulet Prelato dari
adiutorem, is non alias cum futura successione detur, quam Sac^{ca}
prius diligenter a summo Rom. Pont. sit cognita, et qualitates omnes
in illis concurrere certum sit, quae a uoce et decretis huius sanctae
Synodi in Episcopis et Praelatis requiruntur: alias concessiones
suis facta subreptivae esse censeantur.

Canon VIII.

Admonet sancta Synodus quoscumque ecclesiastica beneficia saecularia
seu regularia obtinentes, ut Hospitalitatis officium a sanctis Patribus
frequenter commendatum, quantum per eorum proventus licebit
prompte benigneque exercere assuescant, memores eos qui Hospitalita-
tem amant. Fructum in Hospitalibus recipere. Illis uero, qui Hospi-
talia uulgo nuncupata, seu alia pia loca ad peregrinorum, infirmorum
senum, pauperumue usum praecipue instituta in Commendam, ad-
ministrationem, aut quemcumque titulum, aut etiam ecclesijs suis unita
obtinent. Vel si ecclesiae Parochiales Hospitalibus forte unitae, aut
Hospitalia erecta, earumque Patronis in administrationem concesserint,
praecipit omnino ut impositum illis onus officiumue administrationis,
atque Hospitalitatem, quam debent, ex fructibus ad id deputatis, ad
exercerent, iuxta constitutionem Concilij Viennen, alias in Sac^{ca}
synodo sub se. ae. Paulo. III. innovatam, quae incipit. Quia con-
git, &c. Quod si Hospitalia haec ad certum peregrinorum, aut in-
firmorum, aut aliarum personarum genus suscipiendum fuerint
instituta, nec in loco, ubi sunt dicta Hospitalia similes personae
aut perpaucas reperiantur. Mandat adhiberi fructus illorum in
ad huc ut

alium suum usum, qui eorum institutioni proximior sit, ac
 pro loco et tempore utiliore conuertantur, prout Ordinarius cum
 duobus de Capitulo, qui rerum usu peritiores sint per ipsum deli-
 gendis magis expedire visum fuerit. nisi aliter forte etiam in
 hunc eventum, in eorum fundatione aut institutione, fuerit ex-
 pressum. Quo casu, quod ordinatum fuit, observari curat Episco-
 pus, aut si id non possit ipse, prout supra utiliter provideat. Itaq,
 si prelati omnes, et singuli cuiuscumq; ordinis, et religionis, et dig-
 nitatis etiam si laici fuerint, qui administrationem Hospitalium
 habent, non tamen regularibus subiecti, ubi viget regularis obser-
 vantia, ab Ordinario moniti, Hospitalitatis munus adhibitis omnibus,
 ad quae tenentur, necessarijs, se ipsa obire cessauerint, non solum
 per Eccl.^{ias} censuras et alia iuris remedia ad id compelli possint,
 sed etiam Hospitalis ipsius administratione curaque perpetuo pri-
 uari possunt, aliq; eorum loco, ab his ad quos spectabit substituatur
 et predicti nihilominus etiam ad fructuum restitutionem, quos per-
 ceberunt, qua nulla eis remissione, contra ipsorum Hospitalium insti-
 tutionem, aut compositione indulgeatur in foro conscientiae tenean-
 tur quacumq; unione, exemptione, et consuetudine in contrarium
 etiam immemorabili, seu privilegij aut indultis quibuscumque

Canon IX

Sicut legitima Patronatum iura tollere, praesq; fidelium uolun-
 tates in eorum institutione uiolare equum non est: sic etiam ut
 hoc colore beneficia Ecclesiastica in seruitutem (quod a multis
 impudenter fit) redigantur, non est equum permittendum. Ut
 igitur debita in omnibus ratio obseruetur, decreuit s. synodus
 ut titulus iuris patronatus sit ex fundatione, uel dotatione, qui

ex autentico documento, et alijs iure requisitis, ostendatur. Sive
etiam ex multiplicatis presentationibus per antiquissimum tem-
poris cursum, qui hominum memoriam excedat, aliasue secundum
iuris dispositionem. In his vero personis, seu uniuersitatibus, in quibus
id ius plezungs, ex usuetate potius quesitum praesumi solet plene
et exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur. Nec
immemorabilis temporis probatio aliter eis suffragetur, quam si praeter
reliqua ad eam necessaria presentationes etiam continuata non ma-
sissent, quam quinquaginta annorum spacio, quae omnes effectum
petita sint, autentica scripturae probentur. Reliqui Patronatus omnes
in beneficijs tam saecularibus, quam regularibus, seu Parochialibus
uel dignitatibus, aut quibuscumque alijs beneficijs in Cathedrali uel
collegiata Ecclesia seu facultates, et privilegia concessa tam in
Patronatus, quam alio quocumque iure nominandi, eligendi, presen-
dendi ad ea cum uacant, exceptis Patronatibus super Cathedralibus
Ecclesijs competentibus, et exceptis alijs quae ad Imperatorem et Reges
regna possidentes aliosque sublimes et supremos iura imperij in domi-
nis habentes, pertinent. et quae in fauorem studiorum generalium con-
cessa sunt, in totum prorsus abrogata et irrita cum quasi possessione
presentandi inde secuta, intelligantur. Beneficia Smoi tanquam
a suis collatoribus conferantur, ac prouisiones Smoi plenum effectum
consequantur. Ad haec liceat Episcopo presentatos a Patronis
idonei non fuerint repellere. Quod si ad inferiores institutio pertinet
ab episcopo tamen, iuxta alias statuta ab hac sancta synodo, ex-
minentur: alioquin institutio ab inferioribus facta irrita sit et
inanis. Patroni autem beneficiorum cuiuscumque ordinis et digni-
tatis etiam si communitates, uniuersitates, collegia quaecumque clericorum
uel laicorum existant in perceptione fructuum, prouentuum, ob-
lationum quorumcumque beneficiorum, etiam si uere de iure Patronatus

ipsorum ex fundatione et dotatione essent, nullatenus nulla ^{ue} causa
 uel occasione se ingerant, sed illos libere Rectori seu Beneficario
 non obstante etiam quacumque consuetudine distribuendos dimittant
 nec dictum ius Patronatus uenditionis, aut alio titulo quocumque, in
 alios contra Canonicas sanctiones transferre praesumant. si secus
 fecerint, excommunicationis et interdicti penis subiiciantur, et dicto
 Jure Patronatus ipso iure privati existant. Insuper accessiones per
 uiam unionis factae de beneficijs liberis ad Ecclesias Jurispatro-
 natui etiam Laicorum subiectas tam Parochiales, quam ad alia qua-
 cumque beneficia etiam simplicia, seu dignitates uel Hospitalia, ita ut
 praefata beneficia libera eiusdem naturae cum ijs quibuscum uniantur
 efficiantur, atque sub Jure patronatus constituantur. Haec si nondum
 plenarium sortita sunt effectum, uel deinceps ad cuiusuis instantiam
 fuerint, quacumque auctoritate, et a quadraginta annis circa et in fu-
 turem acquirendi simul cum unionibus ipsis per subreptionem obtentae
 intelligantur. Non obstantibus quocumque in ijs uerborum forma seu de-
 rogatione, qua habeatur pro expressa, nec executioni amplius deman-
 detur, sed beneficia ipsa unita cum uacauerint libere ut antea
 conferantur. Quae uero a quadraginta annis circa factae, effectum
 et plenam incorporationem sunt consecuta. Haec nihilominus ab Or-
 dinarijs tanquam a sede Apostolica delegatis reuideantur, et
 examinentur, ac quae per subreptionem, uel obreptionem obtentae
 fuerint, simul cum unionibus irritae declarantur, ac beneficia ipsa
 separentur, et alijs conferantur. Similiter quoque Patronatus qui-
 cumque in Ecclesijs, et quibuscumque alijs beneficijs etiam dignitatibus
 antea liberis acquisiti a quadraginta annis circa, et in futurum
 acquirendi, seu ex augmento dotis, seu ex noua constructione, uel
 alia simili causa etiam auctoritate sedis Ap^l ab iisdem Ordinarijs
 uti Delegatis (ut supra) qui nullus in his facultatibus, aut priui-

Legijs impediuntur, diligenter cognoscantur, et quos non repererint
 ob maxime evidentem Ecclesie, uel beneficii seu dignitatis neces-
 sitatem legitime constitutos esse, in totum reuocent, atq; beneficia
 sine damno illa possidentium, et restituto Patronis eo quod
 eis idcirco datum est, in pristinum libertatis statum reducant.
 Non obstantibus priuilegijs constitutionibus et consuetudinibus
 memorabilibus

Canon X.

Quoniam ob malitiosam potentium suggestionem, et quandoq; ob locorum
 longinquitatem personarum notitia quibus causa mandantur, unquam
 adeo haberi non potest, hincq; interdum iudicibus non uidequaque
 idoneis cause in partibus delegantur. Statuit s. synodus in synodo
 Concilijs Provincialibus, aut Diocesanis aliquot personas que qualitates
 habeant, iuxta constitutionem Bonifacii viij que incipit Statutum
 et alioquin ad id aptas designari ut preter Ordinarios locorum ijs
 post hac causa Ecclesiastica, ac Spirituales, et ad forum Ecclesiasticum
 pertinentis in partibus deleganda committantur. Et si aliquem
 ex designatis mori congerit, substituatur Ordinarius loci cum consilio
 Capituli alium in eius locum usq; ad futuram Provinciale, aut
 Diocesanam synodum: ita ut habeat quaque Diocesis quatuor saltem
 aut etiam plures probatas personas ac ut supra, qualificatas,
 bus sine cause a quolibet Legato, uel Nuncio, uel etiam a sede
 Apostolica committantur, alioquin post designationem factam
 statim Episcopi ad summum Rom: Pont: transmittant delegatos
 quacumq; aliorum iudicium, alijs quam his facta subreptitia ce-
 seantur. Admonet de hinc s. synodus tam Ordinarios, quam alios
 quoscumq; Iudices, ut terminandis causis quanta fieri poterit
 uitate studeant; ac litigatoribus, ac in litis contestationibus
 seu

ser alia parte iudicij differenda modis omnibus, aut termini
præfixione, aut competentis alia ratione, occurrant

Canon ~~III~~ XI.

Magnam Ecclesijs perniciem adferre solet, cum earum bona re-
presentata pecunia in successorum præiudicium alijs locantur.
Omnes igitur hæc locationes, si anticipatis solutionibus fiunt, nulla,
tenus in præiudicium successorum ualida intelligantur, quocumq;
indulto, aut privilegio non obstante. nec Smoꝝ locationes in Roma-
na curia, uel extra eam, confirmantur. Non liceat etiam Jurisdic-
tiones Ecclesiasticas seu facultates nominandi, aut deputandi Vi-
carios in Spiritualibus locat, nec conductoribus per se, aut alios
ea exercere, aliterq; concessiones etiam a Sede Apostolica factæ
subreptitiæ censeantur. Locationes uero rerum Ecclesiasticarum
etiam auctoritate Apostolica confirmatas s. synodus irritans de-
cernit, quas a triginta citra ad longum tempus seu ut in nonnullis
partibus ad uiginti nouem, seu bis uiginti nouem annos uocant, falsas
synodus Provincialis uel deputandi ab ea in diuinum Ecclesie et
contra Canoniceas sanctiones contractas fuisse iudicabunt.

Canon XII.

Non sunt ferendi, qui uarijs artibus Decimas Ecclesijs obuenientes
subtrahere conantur, aut qui ab alijs soluendas temere occupant, et
in rem suam uertunt, cum Decimarum solutio debita sit Deo, et
qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas inuadant
Præcipit igitur s. synodus omnibus cuiuscumq; gradus et conditionis
sint, ad quos Decimarum solutio spectat, ut eas ad quas de iure tenentur
in posterum Cathedrali, aut quibuscumq; alijs Ecclesijs, uel personis, qui-
bus

bus legitime integre debentur, integre possideant. Qui uero eas
subtrahunt, aut impediunt, excommunicentur: nec ab hoc crimine
plena restitutione secuta absoluantur. Hortatur de hinc omnes et
singulos pro Christiana Caritate, debitoq; erga Pastores suos munus
ut de bonis sibi a Deo collatis, Episcopis et Parochis qui tenen-
bus praesunt Ecclesijs large subueniant, ad Dei laudem atq; ad Pa-
suarum, qui pro eis inuigilant, dignitatem tuendam non graua-

Canon XIII.

Decernit sancta synodus, ut quibuscumq; in locis tam ante annos xxi
quarta, quae funeralium dicitur Cathedrali, aut Parochiali Ecclesia
ita esset persolui, ac postea fuerit ex quocumq; privilegio alijs mona-
Hospitalibus, aut quibuscumq; locis suis concessa, eadem post hae integre
iure et eadem portione, quae antea solebat Cathedrali seu Parochiali
Ecclesia persoluantur. Non obstantibus concessionibus gratis, privilegijs
etiam maximo nuncupatis, aut alijs quibuscumque

Canon XIV.

Quam turpe, ac Clericorum nomine (qui se Divino cultui addixerunt)
sit indignum in impudicitiae sordibus, immundisq; concubinato uer-
satis res ipsa communi fidelium omnium offensione, summoq; Cle-
ricalis militia dedecore trahatur. Ut igitur ad eam, quam decet con-
neciam, ac uita integritatem ministri Ecclesiae reuocentur, pro-
lusq; hinc eos magis discat reuereri, quo illos uita honestiores cognoscat.
Prohibet s: synodus quibuscumq; Clericis, ne Concubinas, aut alias
Lieres, de quibus possit haberi suspicio in domo uel extra detinere
aut cum ijs ullam consuetudinem habere audeant: alioquin penis
a sacris Canonibus, uel Statutis Ecclesiarum humiliantur. Quod si
a superioribus moniti ab his non se abstinerint terha parte
tuum, obuentuum, ac prouentuum, beneficiorum suorum quocumq;

cunque, et pensione ipso facto sint privati, quæ fabricæ Ecclesiæ, aut
 alteri pio loco, arbitrio Episcopi applicentur: sin uerò in delicto eo,
 dem cum eadem, uel alia femina perseuerantes secundæ monitioni
 adhuc non paruierint; non tantum fructus omnes, ac proventus
 suorum beneficiorum, et pensiones eo ipso amittant, qui præfatis locis
 applicentur. sed etiam a beneficiorum ipsorum administratione quo
 ad ordinarius etiam uti sedis Ap^{ca} Delegatus arbitrabitur, suspen-
 dantur. et si ita suspensi nihilominus eas non expellant, aut cum
 his etiam uersentur; tunc beneficijs, pensionibus ac officijs et por-
 tionibus quibuscumq; Ecclesiasticis perpetuò priuentur, atq; inhabiles ac
 indigni quibuscumq; honoribus, dignitatibus, beneficijs et officijs in po-
 steriorum reddantur donec post manifestam uitæ emendationem ab eor-
 superioribus, cum ijs ex causa uisum fuerit dispensandum: sed
 si postquam eas semel dimiserint, intermissum consortium repetere
 aut alias huiusmodi scandalosas mulieres sibi aduungere ausi fue-
 rint, præter prædictas penas excommunicationis gladio plectantur.
 Nec quæuis appellatio, aut exemptio prædictam executionem impediat
 aut suspendat. Supradictorumq; omnium cognitio non ad Archidia-
 conos, nec Decanos, aut alios inferiores, sed ad ipsos Episcopos pertineat
 qui sine strepitu et figura iudicij, et sola facti ueritate inspecta
 procedere possint. Clerici uero beneficia Ecclesiastica, aut pen-
 siones non habentes iuxta delicti et contumaciæ perseuerantiam
 et qualitatem ab ipso Episcopo carceris pœna, suspensione ab ordine
 et inhabilitate ad beneficia obtinenda alysiue modis iuxta sacros
 canones puniantur. Episcopi quoq; (quod absit) si ab eiusmodi cri-
 mine non abstinuerint, et a Synodo Prouinciali admoniti se non
 emendauerint, ipso facto sint suspensi. et si perseuerant etiam
 ad s^m Rom: Pont: ab eadē synodo deferantur, qui pro qualitate culpæ
 etiam p^r priuatione (si opus erit) in eos animaduertat: —

Canon XV.

Ut paterna incontinentia memoria a locis Deo consecratis, quae
 maxime puritas, sanctitasque decet, longissime arceatur, non liceat
 filios Clericorum, qui non ex legitimo nati sunt matrimonio, in Ecclesijs
 ubi eorum patres beneficium aliquod Ecclesiasticum habent, aut
 habuerunt, quodcumque, etiam dissimile, beneficium obtinere; nec
 in dictis Ecclesijs quoquo modo ministrare, nec pensiones super
 fructibus beneficiorum, quae parentes eorum obtinent, uel aliam
 obtinuerunt, habere. Quod si in praesenti pater et filius in
 eadem Ecclesia beneficium obtinere reperiuntur, cogatur filius
 suum beneficium resignare, aut cum alio permutare extra
 Ecclesiam intra trium mensium spacium: alias ipso in re eo
 primatus existat. et super ijs quacumque dispensatio subre-
 ptitia censeatur. Ad haec reciproca resignationes si quae
 post haec a parentibus clericis in fauorem filiorum fient, ut alii
 alterius beneficium consequatur in fraudem huius Decreti,
 canonicarum sanctionum factae omnino censeantur. nec colla-
 tiones secuta nigore Smodi resignationum seu aliarum quarum-
 cunq; quae in fraudem factae fuerint ipsis clericorum filijs suffragentur.

Canon XVI

Statuit s: synodus, ut Ecclesiastica beneficia secularia, quocumque
 nomine appellentur, quae curam animarum ex primaeua eorum
 institutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa demum in simple
 beneficium etiam assignata Vicario perpetuo congrua portione, non
 conuertantur. Non obstantibus quibuscumque gratijs quae suum plenae
 effectum non sunt consecutae. In his uero, in quibus contra eorum
 institutionem seu foundationem cura animarum in Vicarium perpe-
 tuum translata est, etiam si in hoc statu ab immemorabili tempore
 reperiuntur, si congrua portio fructuum Vicario Ecclae quocumque
 nomine is appellatur, non fuerit assignata, ea quam primum, et ad
 ministrantur.

minus intra annum a fine presentis Concilij arbitrio Ordinarij iuxta formam decreti sub se: re. Paulo. iij. assignetur. Quod si id commodè fieri non possit, aut intra dictum terminum factum non erit, cum primum per cessum, uel decessum Vicarij, seu Rectoris aut quomodolibet alterum eorum uacauerit beneficium, curam animarum recipiat, ac Vicaria nomen cesset, et in antiquum statum restituitur

XIX
 Canon XVII

Non potest sancta synodus non grauiter dolere, audiens Episcopos aliquos sui Status obliuio Pontificiam dignitatem non leuiter desonestare, qui cum Regum ministris, Regulis, et Baronibus in ecclesia et extra indecenti quadam demissione se gerunt, et ueluti inferiores ministri altaris nimis indignè non solum loco cedunt, sed etiam personaliter illis inseruiunt. Quare Sac et similia detestans sancta synodus sacros Canones omnes Conciliorum generalia, atq; alias Ap^{cas} sanctiones ad dignitatis Episcopalis decorum et grauitatem pertinentes renouando, precipit ut ab hinc in posterum Episcopi se abstineant, mandans eisdem ut tam in ecclesia, quam foris suum gradum et ordinem pra oculis habentes ubiq; se Patres et Pastores esse meminerint. Resiquis uero tam Principibus, quam ceteris omnibus ut eos paterno honore ac debita reuerentia prosequantur

Canon XVIII

Sicut publice expedit legis uinculum quandoque relaxare, ut plenius euenientibus casibus et necessitatibus pro communi utilitati satisfiat, sic frequentius legem soluere ex exemplis, potius, quam cetero personarum rerumq; delictu petentibus indulgere nil aliud est quam uinculum ad leges transgrediendas aditum aperire, quapropter sciunt uniuersi

sacratissimos Canones exakte ab omnibus, et quoad eius fieri potest
indubitanter observandos. Quod si uergens, usque ratio, et maior qu
dogz utilitas postulauerit cum aliquibus dispensandum esse, id cau
cognita, ac summa auctoritate atq; gratis a quibuscumq; ad quos
pensatio pertinet, erit praestandum, alioq; facta dispensatio
zeptibi censetur.

Canon XIX

Detestabilis duellorum usus fabricante Diabolo introductus ut eruent
corporum morte, animarum etiam perniciam toleretur, ex Christiano
orbe penitus exterminetur. Imperator, Reges, Duces, Principes, Mar
chiones, Comites, et quocumq; alio nomine Domini temporales, qui loca
ad Monasteria in terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso
sunt excommunicati, ac iuris ditione et dominio ciuitatis, castri, aut
in quo, uel apud quem duellum fieri permiserint, quod ab Ecclesia
obtinere, privati intelligantur. Qui uero pugnam commiserint, et
eorum Patrimonia uocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum
proscriptionis, ac perpetuae infamiae peram incurrant, et ut homines
iuxta sacros Canones puniri debeant: et si in ipso conflictu decesserint
perpetuo careant ecclesiastica sepultura. Illi etiam, qui consilium
causa duelli tam in iure quam facto dederint, aut alia quacumq; causa
ad id quinquam susserint; necnon Spectatores excommunicationis, ac
perpetua maledictionis uinculo teneantur non obstante quocumq; privilegio
seu praua consuetudine etiam immemorabili.

Canon XX

Cupiens sancta synodus ecclesiasticam disciplinam in Christiano populo
non solum restitui, sed etiam perpetuo sanctam testamentam a quibuscumq;
impedimentis conseruari; praeter ea, quae de ecclesiasticis personis
constituit, saeculares quoq; Principes officij sui admonendos esse.

sunt, confidens eos ut Catholicos, quos Deus sancta fidei sua Eccl^{ie},
suaq; Pastores esse uoluit, uis suam Eccl^{ie} restitui non tantum esse
concessuros, sed etiam subditos suos omnes ad debitam erga Clerum
Pastores et superiores ordines reuerentiam reuocatos, nec per mis-
suros ut officiales, aut inferiores magistratus Eccl^{ie} Ecclesiasticar,
personarum immunitatem Dei ordinatione et Canonibus sanctioribus
constitutam aliquo cupiditatis studio, seu inconsideratione aliqua uiolēt
sed una cum ipsius Principibus debitam sacris summorum Pontificum et
Conciliorum constitutionibus obseruantiam praesent. Decernit itaq;
et praecipit sacros Canones et Concilia generalia omnia; necnon alias
Apostolicas sanctiones in fauorem Ecclesiasticarum personarum liber-
tatis Eccl^{ie} et contra eius uiolatores editas (qua omnia praesenti etiam
Decreto innouat) exacte ab omnibus obseruari debere. Propterea ad-
monet Imperatorem, Reges, Res P^{ri}, Principes et omnes et singulos ca-
ius cuius Status et dignitatis extiterint, ut quo largus bonis tempora-
libus atq; in alios potestate sunt ornati, eo anxius, qua Eccl^{ie} iuris
sunt, tanquam Dei praecipua, eiusq; facrocina lecta uenerentur;
nec ab ullis Baronibus, Domicellis, Rehoribus alijsq; Dominis tem-
poralibus, seu magistratibus, maximeq; ministris ipsorum Principum
ladi patiantur: sed seuerē in eos, qui illius libertatem, immunita-
tem, atq; iurisdictionem impediunt, animaduertant. quibus etiam
ipsimet exemplo ad pietatem religionem, Eccl^{ie}arumq; protectionem
excitant, imitantes anteriores, optimos, religiosissimosque Principes
qui res Eccl^{ie} sua imprimis auctoritate, ac munificentia auerunt
nedum ab aliorum iniuria vindicauerunt: adeoq; ea in re quisque
officium suum sedulo praestet, quo cultus Diuinus deuote exerceri
ceterique Clerici et Praelati in residentijs et officijs suis quieti et
sine impedimentis cum fructu et edificatione permanere ualeant

Canon XXI

Postremo s. synodus omnia et singula sub quibuscumq; clausulis et
uerbis qua de morum reformatione, atq; Eccl^{ie} disciplina tam sub

te: re: Paulo III. et Julio III. quam sub beatissimo Pio Quarto
fideibus Maximis in hoc sacro Concilio statuta sunt declarat,
creta fuisse, ut in his salva semper auctoritas sedis Apostolica
et esse intelligatur. *finis Reformationis*

(23) Decretum de Regularibus publicatum in prima die sessionis
Nonae s. Conc. Trident. sub S. D. N. Pio Papa III. die tertio
Decembris M. D. LXIII.

Eadem sacrosancta Synodus Reformationem prosequens ea qua
quantum statuenda esse censuit.

De Regularibus Canon I.

Quoniam non ignorat sacrosancta synodus quantum ex monasterij
institutiis, et recte administratis in Ecclesia Dei splendoris atque
tatis oriatur necessarium esse censuit, quo facilius ac maturius
collapsa est uetus et Regularis disciplina instauretur, et consti-
tuta ubi conseruata est perseueret praecipere prout praesenti decreto
cepit, ut omnes regulares, tam uirorum quam mulierum ad regulam
professi sunt, praescriptam uitam imitentur et componant. Atque
quae ad suae professionis perfectionem, ut obedientiam paupertatis, et
caetera si qua alia sunt abieciunt regulam, et ordinis peculiaria uota, et
cepta ad eorum respectum essentiam; necnon ad communem uitam
et ueritatem conseruanda pertinentia; fideliter obseruent, omniaque
et diligentia a superioribus adhibeantur, tam in Capitulis generalibus
et Provincialibus quam in eorum uisitationibus, quae suis tem-
poribus facere non permittant, ut ab illis non recedatur. Cum comportum sit
eis non posse ea, quae ad substantiam Regularis uitae pertinent, et
si enim illa quae bases sunt, et fundamentum totius Regularis disciplinae
exalto non fuerint conseruata, totum corruat aedificium necesse est.